

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ЗАГУРСЬКИЙ Володимир Францович

УДК 351.861/.863:796.062-021.464

**МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС МАСОВИХ
СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Черкаси – 2026

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Національному університеті цивільного захисту України.

Науковий керівник доктор наук з державного управління, професор
КРЮКОВ Олексій Ігорович,
Національний університет цивільного захисту,
доцент кафедри управління у сфері цивільного
захисту

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, професор
ПАРУБЧАК Іван Орестович,
Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького,
ректор університету

доктор наук з державного управління, професор
ЩЕПАНСЬКИЙ Едуард Валерійович,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова, завідувач кафедри
публічного управління та адміністрування

Захист відбудеться «22» серпня 2026 р. об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 Національного університету цивільного захисту України за адресою: 18000, м. Черкаси, вул. Онопрієнко, 8, зал засідань (1-й поверх).

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного університету цивільного захисту України за адресою: 18000, м. Черкаси, вулиця Онопрієнка, 8.

Автореферат розісланий «22» липня 2026 року

Вчений секретар
Спеціалізованої вченої ради

Сергій ТАРАСОВ

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Сучасний стан безпекового середовища України перебуває у стані кардинальних трансформацій, які супроводжуються високим рівнем невизначеності, турбулентності та появою нових комплексних загроз для держави, суспільства і громадян.

В умовах повномасштабної військової агресії росії проти України питання забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів набуває особливої актуальності та виходить за межі виключно правоохоронної діяльності та є важливим напрямом реалізації державної політики у сфері національної безпеки, громадської безпеки та стійкості державних інституцій. Адже спортивні заходи виконують не лише рекреаційну та розважальну функції, а є важливим соціокультурним, комунікаційним та інтеграційним чинником у розвитку суспільно-державної та культурно-ідеологічної систем, сприяючи формуванню національної ідентичності, зміцненню суспільної згуртованості, популяризації здорового способу життя та розвитку міжнародного спортивного співробітництва. Водночас, масові спортивні заходи характеризуються значною концентрацією людей у визначеному просторі, високим рівнем емоційної напруги, активною взаємодією різних соціальних груп і суттєвим медійним резонансом, тому є потенційно вразливими об'єктами щодо широкого спектра загроз безпекового, соціального, ідеологічного та інформаційного характеру.

Особливої актуальності зазначена проблематика набула в умовах воєнного стану, коли ризики здійснення терористичних актів, диверсій, ракетних ударів, застосування безпілотних літальних апаратів, провокування масових заворушень та інших деструктивних дій, суттєво зростають. Тому забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів потребує комплексного підходу, який передбачає поєднання інструментів державного управління, правоохоронної діяльності, кризового реагування, кібербезпеки, стратегічних комунікацій та міжвідомчої координації.

Дослідження питань формування механізмів реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів є завданням міждисциплінарного характеру, що потребує звернення до праць науковців, які вивчали різні аспекти даної проблеми.

Вивченням проблематики безпеки, включно з принципами її регулювання та управління, займалися так і зарубіжні науковці, серед яких варто виокремити роботи Л. Ганна, Р. Гегеля, Т. Гоббса, У. Даля, А. Маслоу, Ш. Л. Монтеск'є, Р. Моргентау, С. Ожегова, Б. Хогвуда, Р. Арона, П. Бурдьє.

Вже згадана тема знайшла відображення в роботах українських вчених О. Адамчука, Л. Антонової, М. Бессонової, П. Вонсовіча, О. Власюка, С. Домбровської, І. Дудко, А.Завідняка, П. Каляєва, В. Копанчука, О. Копанчук, С. Крука, О. Крюкова, Н. Мельничука, Е. Низенко, А. Подоляки, А. Помази-Пономаренко, В.Семенченко, Г. Ситника, В. Смолянук, Ю. Сурміна, І. Парубчака, В. Палюха, С. Пороки, В. Франчука Е. Щепанського, та інших.

Незважаючи на ґрунтовні напрацювання, комплексний кризовий характер громадського порядку в умовах глобалізації, геополітичних викликів, таких як

війна, тероризм, природні та техногенні загрози тощо, вимагає подальших комплексних досліджень для належного забезпечення розвитку безпекового поля в Україні. Особливої актуальності набувають дослідження у сфері публічного управління та державної політики, оскільки, незважаючи на наявність наукових праць, присвячених питанням громадської безпеки, діяльності правоохоронних органів та організації спортивних заходів, питання формування й реалізації комплексних механізмів державної політики забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів в умовах сучасних безпекових викликів залишаються недостатньо дослідженими. Потребують подальшого осмислення організаційно-правові, інституційні, інформаційно-комунікаційні та управлінські механізми забезпечення громадського порядку, а також шляхи підвищення їх ефективності в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення держави.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється в Національному університеті цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення правових аспектів забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів у контексті сучасних викликів та загроз в Україні.

Мета та завдання дослідження. Мета дисертації спрямована на обґрунтування теоретико-методичних та організаційних положень й удосконалення механізмів реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів.

Реалізація мети вимагає постановки і вирішення таких завдань:

- оцінити стан наукових досліджень з проблем державної політики забезпечення безпеки та громадського порядку;
- розкрити понятійно-категоріальний апарат державної політики забезпечення громадської безпеки та порядку із врахуванням засад цивільної безпеки;
- здійснити аналіз інституційно-правової системи державної політики щодо забезпечення безпеки та громадського порядку;
- дослідити теоретико-правові засади державної політики у сфері управління безпекою та громадським порядком в умовах воєнного стану, визначити її основні принципи, цілі та механізми реалізації;
- визначити особливості забезпечення громадської безпеки та порядку під час проведення масових спортивних заходів, з урахуванням сучасних безпекових загроз і викликів воєнного стану;
- здійснити аналіз організаційно-адміністративних методів забезпечення громадського порядку під час проведення спортивних заходів та оцінити ефективність їх практичного застосування;
- дослідити нормативно-правовий та управлінсько-організаційний механізми забезпечення державної безпеки і громадського порядку під час проведення футбольних матчів в Україні в умовах воєнного стану та визначити проблеми їх практичної реалізації;

- проаналізувати відповідність національної системи державного регулювання у сфері забезпечення громадського порядку під час спортивних заходів міжнародним та європейським стандартам, обґрунтувавши напрями її подальшої гармонізації;

- ідентифікувати трансформаційно-адаптаційні зміни в системі забезпечення державної безпеки та громадського порядку під час проведення футбольних матчів вищої ліги в умовах воєнного часу (на прикладі ФК «Полісся») та розробити пропозиції щодо підвищення ефективності безпекових заходів.

Об'єктом дослідження є процес формування державної політики забезпечення громадського порядку

Предметом дослідження є механізми реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів

Методи дослідження. Методологічну основу дисертаційного дослідження становить сукупність загальнофілософських, загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, застосування яких забезпечило комплексне дослідження державної політики у сфері забезпечення державної безпеки та громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів в Україні в умовах воєнного часу. Дослідження базувалося на логіко-діалектичному методі пізнання, який застосовуватиметься для розкриття сутності понять «громадська безпека», «громадський порядок», «державна політика забезпечення громадського порядку» та виявлення взаємозв'язків між громадською/публічною безпекою та національною безпекою України. Застосовано системний підхід для аналізу державної політики як цілісної системи, що включає нормативно-правові, інституційні, організаційні та управлінські складові забезпечення громадського порядку під час спортивних заходів. Використання структурно-функціонального методу дало змогу визначити функції суб'єктів забезпечення державної безпеки і громадського порядку, а також дослідити механізми їх взаємодії. Формально-юридичний (догматичний) метод використано для аналізу положень Конституції України, законів України, міжнародно-правових актів, нормативно-правових документів у сфері забезпечення державної безпеки та громадського порядку, а порівняльно-правовий метод застосовано при дослідженні міжнародного досвіду забезпечення громадського порядку під час спортивних видовищ та визначенні напрямів гармонізації українського законодавства зі світовими і європейськими стандартами. Метод моделювання та прогнозування застосовано під час розроблення пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового й організаційно-управлінського забезпечення громадського порядку в умовах воєнного стану. Застосовано кейс-метод при дослідженні практики забезпечення державної безпеки та громадського порядку під час проведення футбольних матчів Української Прем'єр-Ліги на прикладі футбольного клубу «Полісся». Використання експертно-аналітичного методу зумовлено потребою оцінювання ефективності існуючих механізмів державного регулювання й обґрунтування напрямів їх подальшого вдосконалення.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, нормативно-правові документи (закони України, стратегії, концепції, програми у сфері громадської безпеки і порядку та національної

безпеки), міжнародні документи (регламенти і правила ФІФА, УЄФА, УАФ; правила гри, затверджені Міжнародною радою футбольних асоціацій; резолюції УЄФА), дані міжнародних авторитетних рейтингів, дані футбольної Прем'єр-Ліги, аналітичні матеріали вітчизняної та зарубіжної практики реалізації державної політики у сфері громадської безпеки й порядку під час проведення масових спортивних заходів, матеріали конференцій, результати науково-дослідницьких робіт.

Наукова новизна одержаних результатів одержаних результатів полягає в розвитку теоретичних та удосконаленні організаційно-методичних положень механізмів реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів.

Основні положення наукової новизни полягають у наступному:

вперше:

– обґрунтовано модель організаційно-управлінського механізму забезпечення громадського порядку під час проведення футбольних матчів, яка, на відміну від традиційних моделей охорони громадського порядку, ґрунтується на ризик-орієнтованому підході до планування, координації та реалізації безпекових заходів, що передбачає комплексне врахування воєнних загроз, рівня терористичної небезпеки, природних і техногенних ризиків, епідеміологічних та пандемічних викликів, інформаційно-психологічних впливів, особливостей регіонального безпекового середовища, кількісних та якісних характеристик глядацької аудиторії, категорії спортивного заходу та рівня суспільного резонансу футбольного матчу та забезпечує своєчасне виявлення, прогнозування та мінімізацію потенційних ризиків на всіх етапах підготовки й проведення спортивних заходів;

удосконалено:

– нормативно-правовий механізм реалізації державної політики у сфері забезпечення державної безпеки та громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів в умовах воєнного стану, шляхом обґрунтування комплексного підходу до нормативного врегулювання діяльності суб'єктів безпекового середовища, який передбачає чітке розмежування компетенції, відповідальності та механізмів взаємодії органів державної влади, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, спортивних федерацій та організаторів спортивних заходів; на відміну від існуючих підходів, запропонований механізм базується на інтеграції правового режиму воєнного стану до системи організації спортивних заходів, передбачає впровадження диференційованих процедур прийняття управлінських рішень залежно від рівня безпекових загроз, а також нормативне закріплення алгоритмів реагування на можливі надзвичайні ситуації воєнного, терористичного, техногенного та соціального характеру;

– науково-практичні підходи до координації діяльності суб'єктів забезпечення безпеки спортивних заходів, шляхом розроблення багаторівневої системи міжвідомчої взаємодії, що охоплює стратегічний, оперативно-тактичний та локальний рівні управління, та створює єдине координаційно-комунікаційне середовище між правоохоронними органами, військовими адміністраціями, підрозділами цивільного захисту, медичними службами власниками спортивних споруд та організаторами заходів, через впровадження

механізмів обміну інформацією в режимі реального часу, спільного управління ризиками та ситуативного реагування на кризові події, що дозволяє підвищити оперативність прийняття рішень, знизити рівень організаційних конфліктів та оптимізувати використання сил і засобів безпеки під час проведення футбольних матчів в умовах воєнного часу;

– методичні засади оцінювання ефективності державної політики щодо забезпечення громадського порядку під час футбольних матчів, які доповнено багатокомпонентною системою безпекових, організаційних, управлінських, соціальних та превентивних індикаторів, що передбачає комплексне оцінювання результативності діяльності суб'єктів забезпечення безпеки за критеріями рівня захищеності учасників заходу, ефективності міжвідомчої взаємодії, готовності до реагування на надзвичайні ситуації, стану дотримання громадського порядку, рівня суспільної довіри до безпекових інституцій, ступеня виконання встановлених безпекових протоколів та економічної обґрунтованості застосованих заходів та створює підґрунтя для здійснення постійного моніторингу, стратегічного планування та коригування державної політики у сфері забезпечення громадської безпеки під час проведення спортивних заходів в Україні;

набуло подальшого розвитку:

– понятійно-категоріальний апарат науки державного управління в частині уточнення понять «громадська (публічна) безпека», «громадський порядок» та «державна політика забезпечення громадського порядку», шляхом розкриття їх змісту крізь призму сучасних безпекових трансформацій, викликаних воєнним станом, глобальними кризовими процесами та підвищенням рівня суспільних ризиків, що на відміну від традиційних підходів, запропоновано розглядати як цілісний стан захищеності особи, суспільства, державних і суспільних інститутів від воєнних, терористичних, криміногенних, техногенних, інформаційних та інших загроз, який забезпечується через систему публічного управління та міжвідомчої взаємодії;

– наукові підходи до управління громадською безпекою в умовах воєнного стану, шляхом обґрунтування особливостей функціонування безпекових механізмів під час організації та проведення спортивних заходів в умовах підвищених воєнних ризиків, розуміння управління громадською безпекою як безперервного адаптивного процесу, що передбачає інтеграцію механізмів державного управління, цивільного захисту, правоохоронної діяльності та кризового менеджменту в забезпеченні безпеки спортивних заходів у воєнний період;

– концептуальні засади забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів, які, на відміну від існуючих підходів, враховують комплекс сучасних викликів національній безпеці, пов'язаних із військовою агресією, терористичними загрозами, диверсійною діяльністю, інформаційно-психологічними впливами, масовими переміщеннями населення та необхідністю оперативного реагування на надзвичайні ситуації. під час спортивних заходів, що має ґрунтуватися на принципах комплексності, адаптивності, прогнозованості, партнерської взаємодії та ризик-орієнтованого управління;

– положення щодо гармонізації національного законодавства із міжнародними стандартами забезпечення безпеки спортивних подій, зокрема

принципами та підходами Ради Європи, УЄФА, ФІФА та УАФ, у частині забезпечення громадської безпеки, захисту прав учасників і глядачів спортивних заходів, управління ризиками та міжвідомчої координації щодо адаптації міжнародних практик безпечного проведення спортивних заходів до умов функціонування системи публічного управління України в період воєнного стану.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення та пропозиції, одержані автором за результатами дослідження, доведено до рівня науково-методичних розробок і практичних рекомендацій щодо формування та механізмів реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів, що підтверджується: Українською Прем'єр-Лігою з футболу в Україні (довідка про впровадження б/н), Управлінням національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської обласної військової адміністрації (довідка № 850-1.22/03-26 від 15.07.2026), Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради (довідка № 566/0/62-26 від 06.07.2026), ФК «Полісся» (довідка про впровадження б/н).

Особистий внесок здобувача. Всі основні результати дисертаційного дослідження, які представлені до захисту, одержані автором особисто (звіт подібності сформований за допомогою програми StrikePlagiarism додається). Дисертація є самостійно виконаним науковим дослідженням. Всі сформульовані в ній положення та висновки одержані автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані лише ті положення, які є результатом особистої роботи здобувача. Внесок здобувача у публікації, написані у співавторстві, визначено окремо в списку опублікованих робіт.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дослідження, викладені у дисертації, доповідалися, обговорювалися й одержали позитивну оцінку на 8 міжнародних і всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях: Всеукраїнській науково-практичній on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченій Дню науки (м. Житомир, 15-19 травня 2023 р.), Всеукраїнській науково-практичній on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченій Дню науки (м. Житомир, 13–17 травня 2024 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю (м. Житомир, 12-13 грудня 2024 р.), Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченій Дню науки (м. Житомир, 12–17 травня 2025 р.), International Scientific and Practical Conference “Science, Education, Economics, and Society: Adapting to the Challenges of the 21st Century”: Conference Proceedings (San Francisco, USA, December 6, 2025), International Scientific and Practical Conference “Modern Science in the Context of Global Challenges: Trends, Innovations, and Development Prospects”: Conference Proceedings (New York, USA, June 9, 2026), VII Міжнародній науково-практичній конференції «Інструменти і практики публічного управління в забезпеченні національної стійкості» (м. Житомир, 11-12 червня 2026 р.), 2nd International Scientific and Practical Internet Conference (Dnipro, June 11-12, 2026).

Публікації. Основні положення та наукові результати дисертаційного дослідження висвітлено у 15 наукових працях, серед яких 6 статей

опублікованих у наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у закордонному рецензованому журналі, який внесено до наукометричної бази даних Scopus і WoS, а також 8 публікацій апробаційного характеру представлені у тезах доповідей на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст дисертації становить 168 сторінок друкованого тексту, у тому числі 20 таблиць і 19 рисунків. Список використаних джерел містить 110 найменувань на 12 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертації, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну та практичну значущість отриманих наукових результатів, наведено дані щодо їх апробації.

У першому розділі *«Теоретичні положення державної політики забезпечення безпеки та громадського порядку»* здійснено комплексний теоретичний аналіз сутності, генези, структурних елементів та правових засад формування й реалізації державної політики у досліджуваній сфері.

В дослідженні узагальнено сучасний стан наукових досліджень з проблем державної політики забезпечення безпеки та громадського порядку. Проаналізовано американську модель національної безпеки, побудовану на теорії національних інтересів, та особливості радянського підходу, який тривалий час унікав самого терміна «національна безпека», послуговуючись власними легітимацийними конструкціями. Розглянуто законодавче визначення національної безпеки, закріплене в Законі України «Про національну безпеку України», та охарактеризовано його як показник рівня розвитку державотворчих процесів. Узагальнено наукові позиції вітчизняних дослідників щодо визначення поняття громадської безпеки та здійснено їх систематизацію та виокремлено характерні ознаки цієї категорії, а саме належність до складу національної безпеки, забезпечення шляхом застосування правових, організаційно-управлінських і технічних засобів, спрямованість на захист населення, територій та майна від надзвичайних ситуацій.

Обґрунтовано, що сучасний етап наукової думки характеризується поступовою зміною парадигми, а саме переходом від мілітаризованої концепції державної безпеки до доктрини безпеки людини (Human Security) та безпеки громади (Community Safety), де ключовим суб'єктом безпекової політики стає безпосередньо особа та територіальна громада.

Розвинуто понятійно-категоріальний апарат у сфері забезпечення безпеки та громадського порядку. Проаналізовано мовне, психологічне та нормативне тлумачення термінів «безпека» (лат. *securitas*), «безпека» в англійській (*safety*), німецькій (*Sicherheit*) і польській (*bezpieczeństwo*) мовних традиціях, узагальнено ключові аспекти дослідження цього поняття.

Сформульовано визначення державної політики забезпечення безпеки та громадського порядку як цілеспрямованої, системної та законодавчо регламентованої діяльності суб'єктів публічної влади, що здійснюється у

синергії з інститутами громадянського суспільства та полягає у стратегічному плануванні, правовому регулюванні й практичному впровадженні превентивних, охоронних, координаційних та інструментальних заходів з метою нейтралізації безпекових ризиків, захисту прав і свобод громадян та підтримання соціальної стабільності. Уточнено зміст поняття «громадський порядок», яке запропоновано розглядати не як статичний стан дотримання правових і морально-етичних норм у публічному просторі, а як динамічну систему правовідносин, що забезпечує членам соціуму свободу життєдіяльності за умови взаємної поваги та безпеки.

Охарактеризовано інституційно-правову систему державної політики щодо забезпечення безпеки та громадського порядку. Визначено функціональну роль ключових елементів цієї системи, а саме Міністерства внутрішніх справ України як центрального органу формування політики, Національної поліції України як базового суб'єкта виконавчого та правоохоронного характеру, Національної гвардії України, Державної служби з надзвичайних ситуацій, органів місцевого самоврядування та новостворених тимчасових безпекових інституцій. Розкрито інституційно-функціональну структуру спеціальних суб'єктів забезпечення безпеки (рис. 1).

Рис. 1. Інституційно-функціональна структура щодо спеціального забезпечення громадської безпеки та порядку

Встановлено, що інституційна матриця реалізації державної безпекової політики в Україні має полісуб'єктний, багаторівневий та міжвідомчий характер, водночас виявлено низку системних деструктивних чинників, серед яких дефіцит дієвих механізмів горизонтальної координації та оперативної взаємодії між органами державної виконавчої влади й місцевим самоврядуванням, особливо помітний в умовах трансформації управлінських функцій під час дії воєнного або надзвичайного стану. З'ясовано, що

нормативно-правове забезпечення досліджуваної сфери є фрагментарним, а наявна значна кількість колізій у підзаконних актах, які чітко не розмежовують компетенції між муніципальними органами управління та територіальними підрозділами поліції.

За результатами першого розділу встановлено, що державна політика забезпечення безпеки та громадського порядку в Україні на сучасному етапі перебуває у фазі глибокої інституційної та концептуальної трансформації, поступово еволюціонуючи від жорсткої командно-адміністративної реактивної моделі до людиноцентричної та інтегрованої системи, орієнтованої на партнерство та запобігання загрозам.

У другому розділі «Державна політика щодо забезпечення безпеки та громадського порядку під час масових спортивних заходів в Україні» - здійснено аналіз теоретико-правових, адміністративно-нормативних та управлінсько-організаційних засад формування й реалізації державної політики у сфері забезпечення безпеки та громадського порядку під час масових спортивних заходів крізь призму викликів правового режиму воєнного стану.

Визначено засади державної політики щодо управління безпекою і громадським порядком в умовах воєнного часу. Розглянуто основні деструктивні чинники сучасного турбулентного середовища, а саме соціально-психологічні фобії, дестабілізацію суспільної сфери та техногенні загрози, детерміновані науково-технічним прогресом (рис. 2).

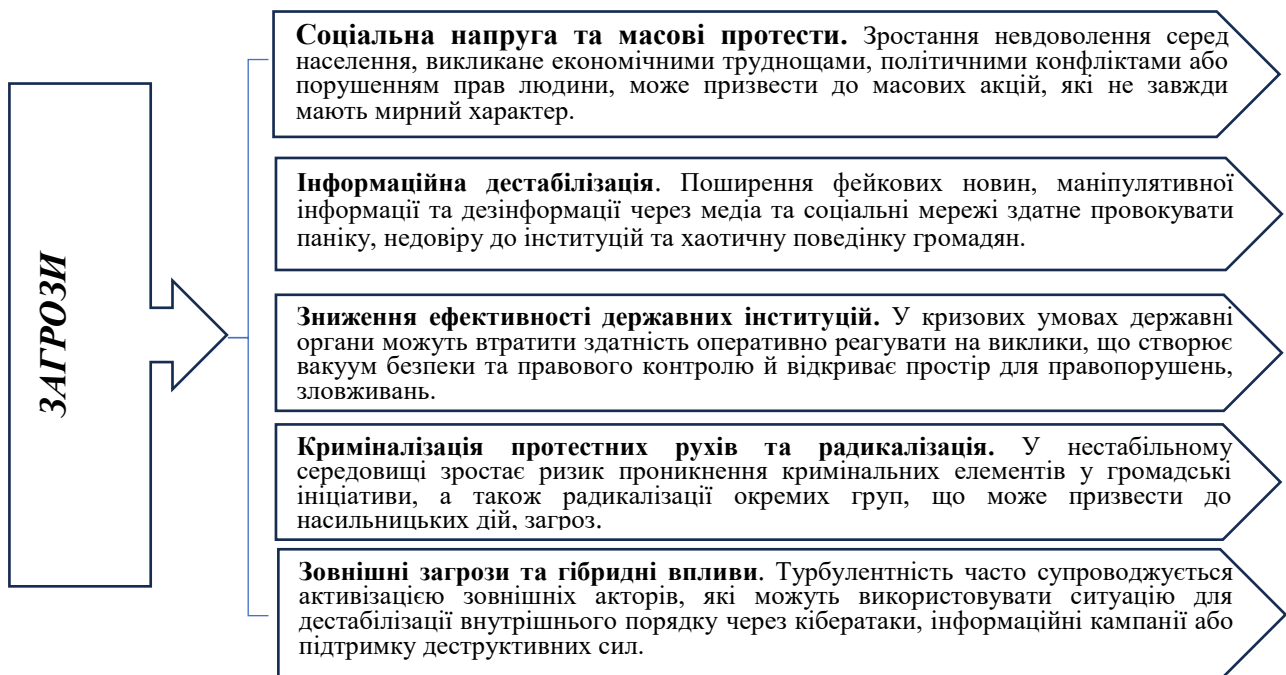

Рис. 2. Основні загрози громадському порядку в умовах турбулентності

Проаналізовано зарубіжні наукові підходи до розуміння громадського порядку в умовах нестабільності, зокрема концепцію «суспільства ризику» У. Бека, теорію соціальної контролю Д. Гарланда та Копенгагенську школу безпеки Б. Бузана. Розкрито правові наслідки запровадження воєнного стану в Україні з 24 лютого 2022 року відповідно до Законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про національну безпеку України», а саме централізацію та концентрацію владних повноважень через створення військових адміністрацій, легітимне обмеження конституційних прав і свобод (запровадження

комендантської години, посилення поліцейського контролю) та трансформацію функцій інститутів сектору безпеки. Систематизовано трансформацію методів та інструментів державної політики від мирного часу до умов воєнного стану за критеріями характеру управлінського впливу, режиму доступу до інформації та горизонту планування (табл. 1). Обґрунтовано концептуальні зміни державної політики в умовах війни, а саме тимчасовий перехід від людиноцентризму до державоцентризму, сек'юритизацію всіх сфер публічного управління та консолідацію безпекового управління.

В дослідженні розкрито специфіку забезпечення громадської безпеки та порядку під час проведення масових спортивних заходів. Охарактеризовано масовий захід як зібрання, яке відвідує значна кількість осіб (не менше 1000), класифіковано масові заходи за тематичним спрямуванням на спортивні, політичні, культурно-мистецькі та релігійні. Визначено етапи та умови якісного й безпечного проведення заходу, а саме управління натовпом і контроль доступу відвідувачів, підготовку до кризових ситуацій, залучення кваліфікованого персоналу служби безпеки. Систематизовано функції Національної поліції України під час спортивних масових заходів за напрямками превентивної діяльності, охорони громадського порядку, взаємодії з іншими структурами та реагування на правопорушення (табл. 1).

Таблиця 1. Основні функції поліції під час спортивних масових заходів

<i>Функція</i>	<i>Завдання</i>
<i>Превентивна</i>	- проведення інструктажів та роз'яснювальної роботи серед організаторів і учасників; - виявлення потенційних загроз (провокації, хуліганство, терористичні ризики); - залучення кінологів, вибухотехніків та патрульних для перевірки території.
<i>Охорона громадського порядку</i>	- контроль доступу до стадіонів та фан-зон; - забезпечення безпеки руху транспорту та пішоходів; - недопущення масових заворушень та конфліктів між групами вболівальників.
<i>Взаємодія з іншими структурами</i>	- спільні дії з Національною гвардією, ДСНС та медичними службами; - координація з місцевими органами влади для організації охорони території; - використання камер відеоспостереження та сучасних технологій моніторингу.
<i>Реагування на правопорушення</i>	- оперативне затримання порушників; - розслідування випадків хуліганства, насильства чи незаконного обігу алкоголю; - забезпечення дотримання прав і свобод громадян.

Обґрунтовано доцільність застосування концепції «безпекового простору» В. Ліпкана до сфери організації масових спортивних заходів, за якою державна політика підтримання правопорядку має трансформуватися з реактивної моделі поліцейського контролю в проактивну модель моделювання безпекового простору, що поєднує мілітарну безпеку, цивільний захист та партнерство з інститутами громадянського суспільства.

Систематизовано організаційно-адміністративні методи забезпечення громадського порядку під час проведення спортивних заходів. Розглянуто організаційну структуру спортивних федерацій, специфіку розподілу

управлінських функцій між тренерським і адміністративним персоналом, а також типи технологій управління спортивною організацією за класифікацією Дж. Томпсона.

Класифіковано організаційно-адміністративні методи забезпечення громадського порядку на обов'язкові розпорядження (накази, заборони), погоджувальні дії (консультації, компромісні рішення) та рекомендації (поради, роз'яснення), встановлено їх диференційований вплив на структуру управління (регламентація діяльності, нормування) та на процес управління (підготовка, прийняття, організація виконання, контроль рішень). Узагальнено значення масових спортивних заходів для суспільства за економічним, соціальним, культурним та іміджевим аспектами, а також систематизовано нормативно-правові документи з організації, управління та регулювання спортивних заходів в Україні, зокрема Закон України «Про фізичну культуру і спорт», регламентні документи УАФ.

За результатами другого розділу доведено, що правовий режим воєнного стану кардинально трансформує сутність державної політики у безпековій сфері, а масові спортивні заходи виступають не лише ареною спортивного суперництва, а й багатовимірним соціально-культурним феноменом, що потребує від держави поєднання адміністративного регулювання із суспільною місією підтримання довіри громадян та соціальної стабільності.

У третьому розділі *«Удосконалення державної політики забезпечення державної безпеки і громадського порядку під час спортивних заходів та футбольних матчів»* обґрунтовано нормативно-правовий та управлінсько-організаційний механізми забезпечення державної безпеки під час футбольних матчів, досліджено напрями узгодження державного регулювання із світовими стандартами та проаналізовано практичний досвід забезпечення безпеки на прикладі футбольного клубу «Полісся».

Проаналізовано міжнародно-правове підґрунтя забезпечення безпеки футбольних матчів, зокрема Європейську конвенцію про насильство та неналежну поведінку глядачів під час спортивних заходів 1985 року (ETS № 120), прийняту після Ейзельської трагедії 29 травня 1985 року, унаслідок якої загинуло 39 осіб, а також Конвенцію Ради Європи про комплексний підхід до питань безпеки, охорони та обслуговування під час футбольних матчів (Стадіонну конвенцію, CETS № 218) 2016 року, що структурує безпекову діяльність за трьома складовими, а саме безпекою (safety), охороною (security) та обслуговуванням (services). Охарактеризовано національну нормативну базу, зокрема Закон України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів», Регламент інфраструктури стадіонів та заходів безпеки проведення змагань з футболу, затверджений Виконавчим комітетом УАФ, а також додаткові заходи безпеки, запроваджені в умовах воєнного стану на підставі наказу Міністерства молоді та спорту України № 1587 від 28.05.2022 р. Розроблено модель управлінсько-організаційного механізму забезпечення державної безпеки у контексті гарантування громадського порядку під час проведення футбольних матчів, що структурує суб'єктів за чотирма рівнями, а саме суб'єктами державного рівня (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України), суб'єктами сектору безпеки та громадського

порядку (Національна поліція, Національна гвардія, Служба безпеки України, ДСНС), суб'єктами регіонального рівня (обласні військові адміністрації, органи місцевого самоврядування) та приватними суб'єктами (Українська асоціація футболу, футбольні клуби, охоронні структури).

Досліджено напрями узгодження державного регулювання у сфері забезпечення громадського порядку в Україні під час спортивних видовищ до світових стандартів. Проаналізовано динаміку глобального ринку безпеки стадіонів (Stadium Security Market) за період 2021–2034 років, а також сучасні проблеми фізкультурно-спортивної політики.

Обґрунтовано перехід філософії державного регулювання від суто силових методів контролю до концепції трьох складових безпеки, охорони та обслуговування (Safety, Security, Service).

За результатами SWOT-аналізу державного регулювання безпеки спортивних видовищ в Україні (табл. 3) виявлено сильні сторони (ратифікація Конвенції Ради Європи, функціонування Національного футбольного інформаційного пункту), слабкі сторони (недосконалість законодавства щодо заборони відвідування стадіонів, залежність від поліції), можливості (євроінтеграційний тиск, діджиталізація контролю доступу) та загрози (воєнні ризики, фінансова криза спортивної індустрії).

Таблиця 3. SWOT-аналіз державного регулювання безпеки спортивних видовищ в Україні

<i>Сильні сторони (Strengths)</i>	<i>Слабкі сторони (Weaknesses)</i>
* <i>Міжнародно-правова база:</i> ратифікація Конвенції Ради Європи (2020 р.) забезпечує чіткий вектор розвитку та юридичну основу для реформ. * <i>Унікальний безпековий досвід:</i> наявність практичного досвіду управління ризиками під час проведення масових заходів в умовах збройного конфлікту та воєнного стану. * <i>Інституційні елементи:</i> функціонування Національного футбольного інформаційного пункту (NFIP) у структурі Нацполіції та розвиток практик «поліції діалогу».	* <i>Недосконалість законодавства:</i> відсутність чітко діючих правових механізмів притягнення до відповідальності (наприклад, реальної заборони на відвідування стадіонів – stadium bans). * <i>Залежність від поліції:</i> повільний відхід від радянської моделі, де поліція є єдиним судовим та силовим розпорядником порядку, замість повноцінного стюардингу. * <i>Матеріально-технічний стан арен:</i> нерівномірний рівень інфраструктури стадіонів у регіонах (відсутність сучасних систем відеонагляду FaceID, застарілі турнікети).
<i>Можливості (Opportunities)</i>	<i>Загрози (Threats)</i>
* <i>Євроінтеграційний тиск:</i> вимога адаптації українського законодавства до acquis communautaire (права ЄС) як потужний стимул для прискорення реформи. * <i>Залучення міжнародної експертизи:</i> доступ до програм навчання УЄФА, ФІФА та колег із країн ЄС для підготовки сертифікованих стюардів та офіцерів безпеки. * <i>Діджиталізація контролю:</i> інтеграція систем продажу іменних квитків із державними цифровими сервісами (наприклад, Дія) для автоматизації контролю доступу на арені.	* <i>Воєнні ризики та безпекові обмеження:</i> постійна загроза обстрілів, необхідність суворого лімітування кількості глядачів відповідно до місткості укриттів, що обмежує повноцінне тестування сервісних моделей. * <i>Фінансова криза спортивної індустрії:</i> брак коштів у клубів та власників стадіонів на модернізацію інфраструктури безпеки (СКУД, камери, навчання стюардів). * <i>Радикалізація та соціальна напруга:</i> загальне зростання рівня агресії та стресу в суспільстві, що підвищує ризики конфліктів серед ультрас та вболівальників.

Сформовано стратегічну матрицю рішень за чотирма напрямками (S-O, S-T, W-O, W-T), яка визначає пріоритетні кроки реформування, а саме децентралізацію відповідальності на користь інституту стюардингу, розвиток діяльності Національного футбольного інформаційного пункту, законодавче врегулювання персональної відповідальності вболівальників (stadium bans) та впровадження філософії «поліції діалогу» (Dialogue Policing).

Проаналізовано трансформаційно-адаптаційні зміни у сфері забезпечення державної безпеки та громадського порядку під час проведення футбольних матчів між командами вищої ліги на прикладі футбольного клубу «Полісся». Розкрито багатовекторний вплив футболу на суспільне життя, зокрема його ідеологічну, дипломатичну, інтеграційну та протестну функції, а також структуру ризиків забезпечення безпеки на стадіоні.

Встановлено, що системне зростання витрат на безпеку та громадський порядок стало ключовим чинником прогресивних спортивних здобутків ФК «Полісся», зокрема виходу до півфінальної стадії Кубка України, закріплення позицій у верхній частині турнірної таблиці та першого в історії клубу дебюту в європейських клубних кубкових турнірах.

За результатами третього розділу доведено, що удосконалення державної політики у сфері забезпечення безпеки та громадського порядку під час спортивних заходів є багатовимірним завданням, що охоплює нормативно-правове забезпечення, узгодження зі світовими стандартами та практичну реалізацію на рівні футбольних клубів, а досвід ФК «Полісся» демонструє ефективність комплексного підходу, який може слугувати моделлю для інших команд вищої ліги.

ВИСНОВКИ

У дисертаційному дослідженні розв'язано актуальне наукове завдання, що полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів реалізації державної політики у сфері забезпечення громадської безпеки та громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів.

Отримані результати проведеного дослідження дозволяють сформулювати такі висновки та пропозиції:

1. Оцінено стан наукових досліджень з проблем державної політики забезпечення безпеки та громадського порядку та встановлено, що сучасні наукові дослідження охоплюють широкий спектр питань державного управління у сфері безпеки, однак проблематика забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів в умовах воєнного стану залишається недостатньо розробленою. Виявлено фрагментарність існуючих наукових підходів щодо інтеграції механізмів публічного управління, цивільної безпеки, кризового менеджменту та безпекового супроводу спортивних подій, що доводить необхідність формування комплексної міждисциплінарної моделі державної політики, орієнтованої на управління ризиками та загрозами в умовах турбулентності.

2. Розкрито понятійно-категоріальний апарат державної політики забезпечення громадської безпеки та порядку з урахуванням засад цивільної

безпеки. Уточнено зміст понять «державна політика забезпечення громадського порядку», «громадська безпека», «безпека масових спортивних заходів», «управління безпековими ризиками», «цивільна безпека спортивного заходу». Обґрунтовано доцільність розгляду громадського порядку як складової національної та цивільної безпеки, а також як об'єкта державного регулювання, що потребує комплексного застосування правових, організаційних, інформаційних, адміністративних і превентивних механізмів.

3. Здійснено аналіз інституційно-правової системи державної політики щодо забезпечення безпеки та громадського порядку та визначено, що функціонуюча інституційна система представлена сукупністю органів державної влади, правоохоронних структур, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, організаторів спортивних заходів та громадських формувань. Встановлено, що функціонування системи характеризується наявністю розгалуженої нормативно-правової бази, проте зберігаються проблеми координації між суб'єктами безпеки, дублювання окремих повноважень та недостатній рівень інтеграції сучасних ризик-орієнтованих підходів у практику забезпечення громадського порядку.

4. Досліджено теоретико-правові засади державної політики у сфері управління безпекою та громадським порядком в умовах воєнного стану. Встановлено, що основними принципами реалізації державної політики в цій сфері є законність, комплексність, превентивність, пропорційність, безперервність управління, міжвідомча координація, пріоритет захисту життя і здоров'я громадян, адаптивність та стійкість до кризових впливів. Доведено, що в умовах воєнного стану механізми державного управління повинні поєднувати заходи громадської, цивільної, антитерористичної та інформаційної безпеки в єдиній безпековій системі.

5. Визначено особливості забезпечення громадської безпеки та порядку під час проведення масових спортивних заходів з урахуванням сучасних загроз воєнного часу. З'ясовано, що проведення спортивних заходів в умовах воєнного стану супроводжується появою додаткових ризиків, пов'язаних із ракетними ударами, повітряними тривогами, диверсійними загрозами, інформаційними провокаціями та підвищеним рівнем суспільної напруги, що потребує напрацювання системи безпеки під час проведення спортивних подій, тому повинна базуватися на принципах багаторівневого управління ризиками, наявності алгоритмів евакуації, доступності захисних споруд, оперативного інформування населення та постійного моніторингу загроз.

6. Здійснено аналіз організаційно-адміністративних методів забезпечення громадського порядку під час спортивних заходів та оцінено ефективність їх практичного застосування. Доведено, що найбільш результативними є методи превентивного управління, міжвідомчої координації, ситуаційного планування, ризик-менеджменту та інформаційного супроводу заходів, але одночасно встановлено, що ефективність цих механізмів значною мірою залежить від рівня підготовки персоналу, технічного оснащення, автоматизації безпекових процесів та якості взаємодії між усіма суб'єктами забезпечення громадського порядку.

7. Досліджено нормативно-правовий та управлінсько-організаційний механізми забезпечення державної безпеки і громадського порядку під час проведення футбольних матчів в Україні в умовах воєнного стану та визначено проблеми їх практичної реалізації. Встановлено, що чинна система нормативно-правового регулювання створює базові умови для організації безпечного проведення футбольних матчів, однак потребує подальшого вдосконалення щодо процедур реагування на надзвичайні ситуації, порядку тимчасового припинення матчів, евакуації учасників та використання сучасних систем безпекового контролю. До основних проблем віднесено недостатню стандартизацію процедур безпеки, нерівномірність ресурсного забезпечення спортивних об'єктів та відсутність уніфікованих критеріїв оцінювання безпекових ризиків.

8. Проаналізовано відповідність національної системи державного регулювання щодо міжнародних та європейських стандартів у сфері забезпечення громадського порядку під час спортивних заходів. Встановлено, що українська система загалом орієнтується на європейські підходи до управління безпекою масових заходів, однак потребує подальшої гармонізації із сучасними стандартами комплексного управління безпекою, ризиками та сервісним супроводом уболівальників. Обґрунтовано необхідність удосконалення національних процедур шляхом впровадження інтегрованої моделі «безпека – захист – сервіс», розвитку систем аналітичного прогнозування ризиків та розширення практики партнерської взаємодії між державними інституціями й спортивними організаціями.

9. Ідентифіковано трансформаційно-адаптаційні зміни в системі забезпечення державної безпеки та громадського порядку під час проведення футбольних матчів вищої ліги в умовах воєнного часу, на основі здобутків та прогресу ФК «Полісся» у цій сфері. Аналіз практики організації безпекового супроводу футбольних матчів ФК «Полісся» засвідчив ефективність сучасного підходу до управління громадською безпекою та порядком, за якого безпекові заходи розглядаються не як додатковий фінансовий тягар, а як стратегічний інструмент сталого розвитку спортивної організації. Встановлено, що системне посилення фінансування сфери безпеки, удосконалення організаційно-управлінських механізмів та впровадження сучасних безпекових практик сприяли підвищенню рівня захищеності учасників і глядачів спортивних заходів, забезпеченню належного громадського порядку та створенню комфортних умов проведення матчів. Тому реалізовані безпекові рішення позитивно вплинули на формування ділової репутації клубу, зміцнення довіри вболівальників, партнерів і державних інституцій, що в сукупності підвищило конкурентоспроможність ФК «Полісся» та сприяло його утвердженню як одного з лідерів сучасного українського футбольного менеджменту в умовах воєнного стану. Визначено, що ключовими напрямками адаптації стали посилення контролю доступу до стадіону, впровадження алгоритмів реагування на сигнали повітряної тривоги, удосконалення евакуаційних процедур, підвищення рівня взаємодії між клубом, правоохоронними органами та службами цивільного захисту, а також активне використання цифрових засобів інформування відвідувачів.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Статті у наукових періодичних виданнях, проіндексованих у базах даних *Web of Science Core Collection* та/або *Scopus*:

1. Свірко С., Дика О., Тростенюк Т., Сидоренко О., Загурський В. Управління державними фінансами в контексті належного врядування. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практика. 2024. Т. 6 (59). С. 510-530. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4530>

Особистий внесок: визначено належне урядування як системи взаємодії інститутів публічної влади, громадянського суспільства та громадян у процесі управління демократичним суспільством задля його сталого розвитку.

Наукові праці в яких опубліковані основні результати дисертації:

2. Загурська-Антонюк В.Ф., Свірко С.В., Загурський В.Ф. Роль громадського порядку в забезпеченні національної безпеки в умовах турбулентних загроз. Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Чис. 33. 2025. С. 327-333. DOI <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2025.33.53>

Особистий внесок: розкрито роль державних інституцій, органів місцевого самоврядування та громадянського суспільства у забезпеченні правопорядку, захисті прав і свобод громадян, а також у нейтралізації деструктивних впливів.

3. Загурська-Антонюк В.Ф., Загурський В.Ф. Громадська безпека та система цивільного захисту: концептуальний аналіз і сучасні виклики. Успіхи і досягнення у науці. 2026. № 6(28) (спецвипуск). С. 367-379. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-6\(28\)](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-6(28))

Особистий внесок: визначено «громадську безпеку», як багатовимірною, динамічного соціально-правового і природно-технічного феномену, що охоплює комплекс суспільних відносин, врегульованих правовими та морально-соціальними нормами.

4. Загурський В.Ф. Інституційна система державної політики щодо забезпечення безпеки та громадського порядку. Національні інтереси України. 2026. № 6(23) (спецвипуск). С. 1988-2001.

5. Загурський В.Ф. Механізм нормативно-правового забезпечення та управління громадським порядком під час проведення спортивних заходів та футбольних матчів в Україні. Успіхи і досягнення у науці. 2026. № 6(28) (спецвипуск). С. 380-390. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-6\(28\)](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-6(28))

Наукові праці, які засвідчують апробацію результатів дослідження

6. Загурська-Антонюк В.Ф., Загурський В.Ф. Транзитивність політичної свідомості українців в умовах російсько-української війни. Society and Security. 2024. № 1(2). С. 40-45

Особистий внесок: визначено складові соціально-політичних, економічних та міжнародних проблем, які спонукають громадян розуміти та аналізувати реальність і процеси, що відбуваються у кризовому суспільстві.

7. Загурська-Антонюк В.Ф., Свірко С.В., Загурський В.Ф. Криза солідарної демократії ЄС в умовах геополітичних загроз. Геополітика України: історія і сучасність. 2025. № 1(34). С. 143-155.

Особистий внесок: визначено вплив ідеології соціал-демократизму на формування та розвиток солідарної демократії в країнах ЄС, через визначення

можливостей та перспектив подолання криз.

8. Кулініч Н.М., Загурський В.Ф. Детермінація управлінської діяльності в освітній сфері. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки. 15–19 травня 2023 року. Житомир. 2023. С. 577-578

Особистий внесок: ідентифіковано сукупність чинників, умов і закономірностей, які впливають на процес управління спортивними закладами освіти та визначають його зміст, форми й методи.

9. Свірко С.В., Загурська-Антонюк В.Ф., Загурський В.Ф. Забезпечення безпеки і громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки. 13–17 травня 2024 року. Житомир. 2024. С. 638-640.

Особистий внесок: визначено механізми ефективного управління безпекою і громадським порядком під час проведення масових спортивних заходів, яке потребує взаємодії органів державної влади, правоохоронних органів, місцевого самоврядування та організаторів спортивних подій.

10. Загурський В.Ф. Використання PR-інструментів в управлінні спортивною організацією. Національна безпека в умовах війни, післявоєнної відбудови та глобальних викликів XXI століття: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 12-13 грудня 2024 року. Житомир: Житомирська політехніка, 2024. С. 75-77. 783 с.

11. Свірко С.В., Загурський В.Ф. Управлінсько-організаційні механізми та нормативно-адміністративне забезпечення громадського порядку під час проведення спортивних заходів. Тези Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки 12–17 травня 2025 року. Житомир. 2025. С. 744-745

Особистий внесок: досліджено механізми державного управління, спрямованих на забезпечення громадського порядку та безпеки під час проведення спортивних заходів та комплексного підходу, який поєднує правові, організаційні та управлінські механізми.

12. Загурська-Антонюк В.Ф., Гітченко А., Загурський В.Ф. Ефективно-адаптоване управління експортоорієнтованим підприємством в умовах воєнного стану. International Scientific and Practical Conference “Science, Education, Economics, and Society: Adapting to the Challenges of the 21st Century”: Conference Proceedings (San Francisco, USA, December 6, 2025). San Francisco, USA: Golden Quill Publishing, 2025. 260 p. С. 106-109.

Особистий внесок: визначено ключові засади ефективно-адаптованого управління експортоорієнтованим підприємством у кризових умовах.

13. Загурський В. Ф. Завдання державної політики щодо забезпечення громадської безпеки та порядку. International Scientific and Practical Conference “Modern Science in the Context of Global Challenges: Trends, Innovations, and Development Prospects”: Conference Proceedings (New York, USA, June 9, 2026). New York, USA: Golden Quill Publishing, 2026. P. 49 – 52. DOI: <https://doi.org/10.64076/GQP-09.06.2026.003>

14. Загурський В.Ф. Інституційна взаємодія органів державного управління щодо забезпечення безпеки та громадського порядку в Україні. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Інструменти і

практики публічного управління в забезпеченні національної стійкості» (11-12 червня 2026 р.). Житомир: Поліський національний університет. 2026. С. 116-119.

15. Загурський В.Ф. Державне інституційне забезпечення громадської безпеки та порядку в Україні. Synergy of Knowledge: Innovations at the Intersection of Disciplines: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, June 11-12, 2026. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 286 p. С. 126-128.

АНОТАЦІЯ

Загурський В.Ф. Механізми реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Національний університет цивільного захисту України, Черкаси. 2026.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню наукового проблемного питання – обґрунтування теоретико-методичних та організаційних положень й удосконалення механізмів реалізації державної політики забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів у контексті сучасних викликів та загроз в Україні.

В роботі виокремлено основні наукові підходи щодо управління громадською безпекою в умовах воєнного стану, шляхом обґрунтування особливостей функціонування безпекових механізмів під час організації та проведення спортивних заходів в умовах підвищених воєнних ризиків. Подальший розвиток отримало розуміння управління громадською безпекою як безперервного адаптивного процесу, що передбачає інтеграцію механізмів державного управління, цивільного захисту, правоохоронної діяльності та кризового менеджменту. Визначено, що ефективність забезпечення безпеки спортивних заходів у воєнний період залежить від рівня прогнозування ризиків, здатності суб'єктів безпеки до швидкого реагування на зміну безпекової ситуації, використання превентивних інструментів управління загрозами та впровадження механізмів безперервного моніторингу безпекового середовища.

Представлено концептуальні інституційно-правові засади забезпечення громадського порядку під час проведення масових спортивних заходів, які, на відміну від існуючих підходів, враховують комплекс сучасних викликів національній безпеці, пов'язаних із військовою агресією, терористичними загрозами, диверсійною діяльністю, інформаційно-психологічними впливами, масовими переміщеннями населення та необхідністю оперативного реагування на надзвичайні ситуації.

Запропоновано методичні засади оцінювання ефективності державної політики щодо забезпечення громадського порядку під час футбольних матчів, які доповнено багатокomпонентною системою безпекових, організаційних, управлінських, соціальних та превентивних індикаторів; на відміну від наявних підходів, запропонована методика передбачає комплексне оцінювання результативності діяльності суб'єктів забезпечення безпеки за критеріями рівня захищеності учасників заходу, ефективності міжвідомчої взаємодії, готовності до реагування на надзвичайні ситуації, стану дотримання громадського порядку, рівня суспільної довіри до безпекових інституцій, ступеня виконання

встановлених безпекових протоколів та економічної обґрунтованості застосованих заходів; розроблена система індикаторів створює підґрунтя для здійснення постійного моніторингу, стратегічного планування та коригування державної політики у сфері забезпечення громадської безпеки під час проведення спортивних заходів в Україні.

Розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення діяльності суб'єктів забезпечення безпеки футбольних матчів вищої ліги України, сформовані на основі узагальнення досвіду функціонування футбольного клубу «Полісся» в умовах правового режиму воєнного стану. Подальшого розвитку набули підходи до організації взаємодії між органами публічної влади, правоохоронними структурами, службами цивільного захисту, адміністрацією спортивної споруди та футбольним клубом як організатором спортивного заходу та запропоновано комплекс практичних заходів щодо вдосконалення процедур планування та координації безпекових дій використання сучасних цифрових технологій моніторингу, удосконалення механізмів евакуації учасників і глядачів, підвищення рівня підготовки персоналу та розвитку системи кризових комунікацій, що сприяє підвищенню ефективності управління безпекою футбольних матчів, мінімізації безпекових ризиків та забезпеченню сталого функціонування сфери професійного футболу в умовах воєнного часу.

Ключові слова: громадська безпека, громадський порядок, державна політика забезпечення громадського порядку під час масових спортивних заходів, механізми реалізації, національна безпека, публічна безпека, спортивні заходи, футбол, футбольна Українська Прем'єр-Ліга.

ABSTRACT

Zahurskyi, V.F. Mechanisms for the Implementation of Public Policy on Public Order Maintenance during Mass Sporting Events. Qualifying scientific work submitted as a manuscript. Dissertation for the degree of Candidate of Sciences in Public Administration in specialty 25.00.02 – Mechanisms of Public Administration. National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy, 2026.

The dissertation is devoted to addressing a significant scientific problem, namely the substantiation of theoretical, methodological, and organizational provisions and the improvement of mechanisms for the implementation of public policy on public order maintenance during mass sporting events in the context of contemporary challenges and threats in Ukraine.

The main scientific approaches to public security management under martial law have been identified through substantiating the specific features of the functioning of security mechanisms during the organization and conduct of sporting events under conditions of heightened wartime risks. Further development has been given to the understanding of public security management as a continuous adaptive process that integrates mechanisms of public administration, civil protection, law enforcement activities, and crisis management. It has been determined that the effectiveness of ensuring the security of sporting events during wartime depends on the level of risk forecasting, the capacity of security actors to respond promptly to changes in the security environment, the application of preventive threat-management instruments, and the implementation of mechanisms for continuous monitoring of the security situation.

The conceptual institutional and legal foundations for maintaining public order

during mass sporting events have been substantiated. Unlike existing approaches, these foundations take into account the complex spectrum of contemporary national security challenges associated with military aggression, terrorist threats, sabotage activities, information and psychological influences, large-scale population displacement, and the necessity of rapid response to emergency situations. The scientific proposition has been further developed that public order maintenance during sporting events should be based on the principles of comprehensiveness, adaptability, predictability, partnership-based cooperation, and risk-oriented governance. It is proposed to conceptualize the public order maintenance system as a multi-level model integrating legal, organizational and managerial, information and communication, and security instruments designed to influence and regulate the security environment of a sporting event.

The methodological foundations for evaluating the effectiveness of public policy on maintaining public order during football matches have been proposed and supplemented by a multi-component system of security, organizational, managerial, social, and preventive indicators. Unlike existing approaches, the proposed methodology provides for a comprehensive assessment of the performance of security actors based on criteria including the level of protection afforded to event participants, the effectiveness of interagency cooperation, preparedness for emergency response, the state of public order maintenance, the level of public trust in security institutions, the degree of compliance with established security protocols, and the economic efficiency of implemented measures. The developed system of indicators constitutes a basis for continuous monitoring, strategic planning, and the adjustment of public policy in the field of public security during sporting events in Ukraine.

An organizational and managerial mechanism for maintaining public order during football matches has been substantiated which, unlike traditional public order protection models, is based on a risk-oriented approach to the planning, coordination, and implementation of security measures.

Practical recommendations for improving the activities of entities responsible for ensuring the security of Ukrainian Premier League football matches have been developed on the basis of a synthesis of the experience gained by FC Polissya under the legal regime of martial law. Further development has been given to approaches for organizing cooperation among public authorities, law enforcement agencies, civil protection services, the management of sports facilities, and the football club as the organizer of a sporting event. A comprehensive set of practical measures has been proposed, including the improvement of security planning and coordination procedures, the application of modern digital monitoring technologies, the enhancement of evacuation mechanisms for participants and spectators, the strengthening of personnel training, and the development of crisis communication systems. The implementation of these measures contributes to improving the effectiveness of football match security management, minimizing security risks, and ensuring the sustainable operation of professional football under wartime conditions.

Keywords: public security, public order, public policy on maintaining public order during mass sporting events, implementation mechanisms, national security, public safety, sporting events, football, Ukrainian Premier League football.

Відповідальний за випуск Крюков Олексій Ігорович

Підписано до друку 16.07.2026 р.
Формат 60х84 1/16. Обл.-вид. арк. 0,9.
Гарнітура Таймс. Тираж 100 прим.

Віддруковано з оригінал-макета в друкарні ФОП Леонов Д.С.
61023, м. Харків, вул. Весніна, 12, тел. (057) 717-28-80.